

NATUURONDERZOEK P2 33 GELUIDSCHERMEN ZUIDASDOK

*Marterachtigen
Definitief rapport*

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Gemeente Amsterdam
Contactpersoon: Dhr. P. de Ruijter
Adres: Strawinskylaan 59
1077 XW, Amsterdam
Tel: +31682675835
E-mail: P.de.Ruijter@amsterdam.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 72
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: Ing. S. van Lieshout

Auteur: Ing. E. Vinke
Kwaliteitscontrole: Ing. S. van Lieshout

Projectcode: IBMA2132
Status: Definitief
Datum: 12-1-2022

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel.....	4
1.2	Wettelijk kader	4
2	Onderzoeksmethodiek.....	5
2.1	Marterachtigen	5
2.2	Overzicht inventarisaties.....	5
3	Resultaten.....	6
3.1	Marterachtigen	6
3.2	Beschermde functies projectgebied	6
4	Conclusie en aanbevelingen	7
4.1	Conclusie.....	7
4.2	Aanbevelingen t.o.v. de Wet natuurbescherming.....	7
Bijlage 1: Kaart resultaten		8

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De gemeente Amsterdam is voornemens op vier locaties langs de A10 extra geluidschermen te plaatsen. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

In 2021 is door Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. verkennend natuuronderzoek uitgevoerd middels een quickscan ecologie. Uit de quickscan is gebleken dat op twee locaties het projectgebied mogelijk functies herbergt voor marterachtigen. In opdracht van gemeente Amsterdam is derhalve een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar het gebruik van het projectgebied door marterachtigen. Op verzoek van gemeente Amsterdam is op een derde locatie aanvullend onderzoek naar het gebruik van het projectgebied door marterachtigen uitgevoerd. Dit rapport bevat de resultaten van het onderzoek en aanbevelingen ten opzichte van de Wet natuurbescherming.

1.2 WETTELIJK KADER

Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

Wanneer er door uitvoering van werkzaamheden sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen uit artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming, is een ontheffing noodzakelijk. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten.

De verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten zoals de boommarter zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Nationaal beschermde soorten (Artikel 3.10 Wet natuurbescherming)

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

2 ONDERZOEKSMETHODIEK

2.1 MARTERACHTIGEN

Op drie locaties langs de A10 is aanvullend onderzoek naar functies voor marterachtigen uitgevoerd. De drie locaties betreffen:

- Knooppunt Amstel Zuidzijde A10 tussen oprit S109 richting A2 Utrecht en Amstel (Amstelpark);
- Knooppunt Amstel Noordzijde A10 ter hoogte van overgang Beatrixpark en RAI terrein (Beatrixpark);
- Knooppunt De Nieuwe Meer Noordzijde A10 ter hoogte van tennispark Joy (tennispark Joy).

Op de drie locaties is onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van de boommarter, steenmarter en de kleine marterachtigen. De groep kleine marterachtigen bestaat uit de bunzing, hermelijn en de wezel. Het onderzoek naar de hermelijn en de wezel is uitgevoerd met behulp van zogenaamde wezelcamera's. Dit zijn standaard cameravallen welke in een behuizing worden geplaatst met twee openingen geschikt voor marterachtigen. In de behuizing is geurstof en lokvoer aangebracht. De cameravallen zijn minstens acht weken actief geweest in de periode juli – oktober, aangezien dit voor een deel buiten de optimale periode (mei – augustus) voor inventarisaties voor marterachtigen valt. De wezelcamera's en cameravallen zijn periodiek uitgelezen en batterijen zijn vervast. De wezelcamera's zijn geschikt voor het in beeld brengen van de hermelijn en de wezel en in mindere mate ook de bunzing.

Voor het in beeld brengen van de lokale verspreiding van de boommarter, bunzing en de steenmarter zijn daarom aanvullend op strategische plaatsen cameravallen in het veld geplaatst. Voor de camera is een geurstof aangebracht om de trefkans op individuen van deze soorten te vergroten. De cameraval locaties zijn ter plaatse in het veld bepaald aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat. De verschillende inventarisatiemethoden vullen elkaar aan en geven een nauwkeurig beeld van de verspreiding weer.

Het voorkomen van de wezel en de hermelijn is naast de aanwezigheid van voldoende dekking ook afhankelijk van de aanwezigheid van voldoende prooidieren. Om die reden is bij de plaatsing en bij de controles ook specifiek gelet op sporen, prooi-resten en individuen van prooidiersoorten voor marterachtigen. Het onderzoek naar kleine marterachtigen is uitgevoerd conform de "Handreiking Wezel, hermelijn en bunzing" van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord¹. Op basis van het oppervlakte van het projectgebied is het onderzoek verricht met zes cameravallen en drie wezelcamera's.

2.2 OVERZICHT INVENTARISATIES

In tabel 1 is een overzicht gegeven van de data en weersomstandigheden van het onderzoek. De inventarisaties zijn uitgevoerd door ing. E. Vinke.

Tabel 1: Overzicht inventarisaties

Datum	Tijd	Soortgroep	Activiteit	Weersomstandigheden
03-09-2021	N.v.t.	Marterachtigen	Plaatsen cameravallen	Vrijwel onbewolkt, windkracht 3, 19 °C
30-09-2021	N.v.t.	Marterachtigen	Uitlezen cameravallen en vervast batterijen	Vrijwel geheel bewolkt, windkracht 4, 13 °C
29-10-2021	N.v.t.	Marterachtigen	Ophalen cameravallen	Half bewolkt, windkracht 4, 13 °C

¹ Handreiking wezel, hermelijn en bunzing. Omgevingsdienst Noord-Holland Noord 2017.

3 RESULTATEN

3.1 MARTERACHTIGEN

Binnen het projectgebied op locatie “Amstelpark” zijn de bunzing en de wezel vastgesteld. De wezel is op een wezelcamera aan de westkant van de Amstel en vier keer op één cameraval aan de oostkant van de Amstel vastgelegd (zie afbeeldingen 1 en 2). De bunzing is eenmalig op een cameraval aan de westkant van de Amstel vastgelegd (zie afbeelding 3). Daarnaast zijn de bosspitsmuis, egel, gewone bosmuis, konijn, rat en de winterkoning vastgelegd.

Afbeelding 1: Wezel bij locatie “Amstelpark”

Afbeelding 2: Wezel bij locatie “Amstelpark”

Afbeelding 3: Bunzing bij locatie “Amstelpark”

Binnen het projectgebied zijn er op de locatie “Beatrixpark” geen marterachtigen vastgelegd. Tijdens de inventarisaties met wezelcamera's en cameravallen zijn de bosspitsmuis, gaai, gewone bosmuis, konijn, merel, rat, roodborst, rosse woelmuis, winterkoning en de zanglijster vastgelegd.

Binnen het projectgebied zijn er op de locatie “tennispark Joy” geen marterachtigen vastgelegd. Tijdens de inventarisaties met wezelcamera's en cameravallen zijn de bosspitsmuis, egel, heggemus, huiskat, koolmees, merel, rat, roodborst, vink en de zanglijster vastgelegd.

De resultaten van het onderzoek naar marterachtigen zijn per deellocatie op kaart weergegeven in bijlage 1.

3.2 BESCHERMDE FUNCTIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied bevat elementen welke worden benut door beschermde soorten. In tabel 2 is weergegeven welke beschermde functies zijn aangetroffen in het projectgebied.

Tabel 2: Beschermde functies

Wet natuurbescherming	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Functie
Artikel 3.10	Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Verblijfplaats
Artikel 3.10	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Verblijfplaats

4 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

4.1 CONCLUSIE

Binnen het projectgebied bij deellocatie “Amstelpark” zijn de bunzing en de wezel vastgesteld. Het projectgebied op deellocatie Amstelpark maakt onderdeel uit van het leefgebied van de bunzing en de wezel. Op basis van de resultaten van het onderzoek en het aanwezige habitat zijn verblijfplaatsen van de bunzing en de wezel in het projectgebied te verwachten.

Op de deellocaties “Beatrixpark” en “tennispark Joy” zijn geen marterachtigen waargenomen. Er zijn diverse soorten vogels en algemene muizen vastgelegd op de camerabeelden. In bijlage 1 zijn de locaties van het onderzoek naar kleine marterachtigen op kaart weergegeven.

4.2 AANBEVELINGEN T.O.V. DE WET NATUURBESCHERMING

Op de deellocatie “Amstelpark” zijn verblijfplaatsen van de bunzing en de wezel te verwachten. De werkzaamheden ten behoeve van het plaatsen van de geluidsschermen worden echter uitgevoerd na realisatie van het door Rijkswaterstaat te ontwikkelen ‘Zuidasdok’. Als gevolg van de realisatie van de ontwikkelingen van Rijkswaterstaat worden op de deellocatie ‘Amstelpark’ het leefgebied en de verblijfplaatsen van de bunzing en de wezel ongeschikt gemaakt onder een vrijstelling. Voor de realisatie van Zuidasdok is de onderstaande vrijstelling van toepassing.

Vrijstelling Regeling Natuurbescherming

In artikel 3.31 lid d van ‘Regeling Natuurbescherming’ is een vrijstelling verleend van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in het kader van onder andere ruimtelijke ontwikkelingen of inrichting van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied, voor zover de in de onderdelen a tot en met d genoemde handelingen onderdeel zijn van een in artikel 1.3, eerste lid, van het Besluit natuurbescherming aangewezen categorie van handelingen. Voor de ontwikkelingen met betrekking tot wegen in beheer van het Rijk zijn middels bijlage 11 van de “Regeling Natuurbescherming” soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit is geen vrijbrief, de zorgplicht blijft van toepassing voor de vrijgestelde soorten.

De geplande werkzaamheden op de deellocaties “Beatrixpark” en “tennispark Joy” kunnen worden uitgevoerd zonder negatieve effecten voor marterachtigen. De geplande werkzaamheden op deellocatie ‘Amstelpark’ kunnen na uitvoering van de ontwikkeling Tracébesluit Zuidasdok worden uitgevoerd zonder negatieve effecten voor marterachtigen. Het gebied wordt voor de plaatsing van de geluidsschermen reeds ontwikkeld onder het project “Zuidasdok”, voor dit project geldt een vrijstelling voor de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Het is in het algemeen wenselijk om de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren (globaal maart – augustus), om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Deze periode is niet leidend. Indien broedgevallen ten tijde van de werkzaamheden aanwezig zijn mogen deze niet worden verstoord of vernietigd.

